

Értelm
a

PÉNZ
ZEM

Köszöntő

Bár a pénz önmagában nem boldogít, ha átgondolatlanul kezeled pénzügeidet, könnyebben lehetnek anyagi gondjaid. Bankkártyát igényelnél? Lekötnéd a megtakarított pénzed? Diákhitelt vennél fel az egyetemi évekre? A pénzügyi döntéseknek általában hosszú távú hatásai vannak, melyekkel jobb előre számolni, mint utólag szomorkodni. Nem kell azonban kétségbe esned; a hétköznapi gazdálkodás nem úrtudomány! Ha tisztában vagy az alapfogalmakkal, sokkal könnyebben eligazodsz majd a banki ügyintézés és általában a pénzügyek világában. Ezzel a kiadvánnyal megspóroljuk Neked a hosszas internetes kutatást a különböző pénzügyi „varázsszavak” után, és pár oldalon bemutatjuk a legfontosabb témákat, hogy segítsünk a tájékozódásban. Nem beszélünk rá semmire, és nem is rettentünk el semmitől, de szeretnénk hozzájárulni, hogy amikor fontos döntéseket kell meghoznod, legyenek meg a szükséges információid, és tudd, hová fordulhatsz, ha további támogatásra lenne szükséged.

A kiadványt megjelentető Pénziránytű Alapítványt 2008-ban hozta létre a Magyar Nemzeti Bank, a Magyar Bankszövetség, és a Diákhitel Központ, annak érdekében, hogy hozzájáruljon a lakosság pénzügyi kultúrájának és tudatosságának fejlődéséhez. Az Alapítvány különböző oktatási programok és szemléletformáló, figyelemfelhívó kezdeményezések révén ma már az általános és középiskolásoktól a felsőoktatásban tanulókon át a fiatal felnőttekig számos korcsoportnak nyújt segítséget a hétköznapi pénzügyek sikeres kezelésében.

Pénziránytű Alapítvány
www.penziranytu.hu

AMIRE MINDEN PÉNZÜGYI DÖNTÉSÉNél ÉRDEMES ODAFIGYELNED
A legfontosabb független információforrások 16

BANKSZÁMLA

Mi a bankszámla, és miért hasznos? 1
Számlanyitás előtt 1
Ha sikerült döntened... 3

BANKKÁRTYA

Mi a bankkártya, és mire használható? 3
Bankkártya igénylés előtt... 4
Néhány hasznos tanács a biztonságos bankkártya használathoz 5
Mennyi pénzem is van valójában? 5

MEGTAKARÍTÁSOK

Megtakarítások – amikor a pénzed egy részére nincs azonnal szükséged 6

HITELEK PÉNZT KÖLCSÖNBE?

Mennyibe kerül a hitel? 8
Meddig nyújtózkodhatsz? 8
Milyen főbb hitefeltéjték léteznek? 9
Adósságfék szabály 9
Diákhitel – Lehetőség minden hallgatónak 10
Mihez kezdj, ha bármilyen hiteled kapcsán törlesztési gondjaid adódnak? 12

BIZTOSÍTÁSOK

Mi a biztosítás? 13
Utast biztosítás 14
Gépjármű-biztosítások 15
Hogyan köthetsz biztosítást? 16

Bankszámla alapok

Akár továbbtanulsz, akár munkába állsz, pénzügyeid kezelését megkönnyítheti, ha rendelkezel **bankszámlával**, illetve hozzá kapcsolódó **bankkártyával**. Manapság már az egyetemek és a munkahelyek is többnyire bankszámlára utalják az ösztöndíjat és a fizetést. A bankszámlához kapcsolódó bankkártyával, illetve internet- vagy mobil bankolás révén pedig készpénz használata nélkül intézheted pénzügyeidet.

MI A BANKSZÁMLA, ÉS MIÉRT HASZNOS?

› **A bankszámlán tartott pénzedhez szinte bármikor hozzáférhetsz, és közben pénzed biztonságban van.** Mivel így nem szükséges sok készpénzt magaddal hordanod, azt ellopni sem tudják tőled.

› Biztonságot jelent az is, hogy a bankok működését szigorú törvények szabályozzák, és külön hatóság felügyeli¹. A **betétbiztosítási rendszer** pedig garantálja a bankszámlán lévő pénz visszafizetését.

¹ Ez az intézmény a Magyar Nemzeti Bank, amelynek honlapján (www.mnb.hu/felugyelet) sok, számodra is hasznos információ található az egyes pénzügyi szolgáltatásokról.

Magyarországon a betétbiztosítási rendszer intézménye az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), amelyhez a bankok, takaré- és hitelszövetkezetek, valamint lakástakarék-pénztárak **kötelesek csatlakozni**. Az **OBA alapvető feladata a kártalanítás**, így ha a bank esetleg nem tudná visszafizetni a nála elhelyezett pénzedet, akkor **intézményenként 100 ezer eurónak megfelelő összeg (kb. 30-31 millió forint)** erejéig visszakapod azt. Bővebb információkat a www.oba.hu oldalon találsz.

SZÁMLANYITÁS ELŐTT

Ha már elmúltál 18 éves, szüleid közreműködése nélkül is lehet saját bankszámlád, és igényelhetsz magadnak bankkártyát. Számlanyitás előtt azonban gondold végig, hogy elsősorban mire akarsz használni a bankszámládat! Nem mindegy ugyanis, hogy hányszor veszel fel pénzt, akarsz-e átutalni, szeretnél-e bankkártyát, jobban szereted a személyes ügyintézt, vagy inkább az interneten akarsz bankolni.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk, hogy milyen módon fizethetsz készpénz használata nélkül bankszámlád segítségével. További információkat az MNB honlapján, a fogyasztóvédelmi információk között, valamint a Pénzforgalom/Kiadványok/Pénzforgalomról mindenkinek menüpont alatt találhatsz, de kérdéseiddel fordulhatsz a banki ügyintézőkhöz is!

ÁTUTALÁS

Pérez eljuttatására egyik bankszámláról a másikra.

Eseti (egyszerű átutalás)
Rendszeres (rendszeres átutalás)

Megbízást adni a bankodnak. (Esetinél ahányszor utalsz, rendszeresnél pedig egyszer.)

HASONLÍTSD ÖSSZE A BANKOK AJÁNLATAIT, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A **BANKSZÁMLAVEZETÉS ÉS AZ EGYÉB KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAIRA**, HISZEN EZEKET AZ ÖSSZEGETEK KELL RENDSZERESEN VAGY ESETENKÉNT FIZETNED! EBBEN SEGÍTHET AZ MNB HONLAPJÁN A FOGYASZTÓVÉDELMI INFORMÁCIÓK KÖZÖTT TALÁLHATÓ BANKSZÁMLAVÁLASZTÓ PROGRAM.

CSOPORTOS BESZEDÉS

Segítségével kényelmesen intézheted rendszeres fizetéseid (pl.: mobil-és egyéb közüzemi számlák). Ehhez elég egyszer felhatalmazást adni bankodnak, és a későbbiekben számláid automatikusan kifizetésre kerülnek.

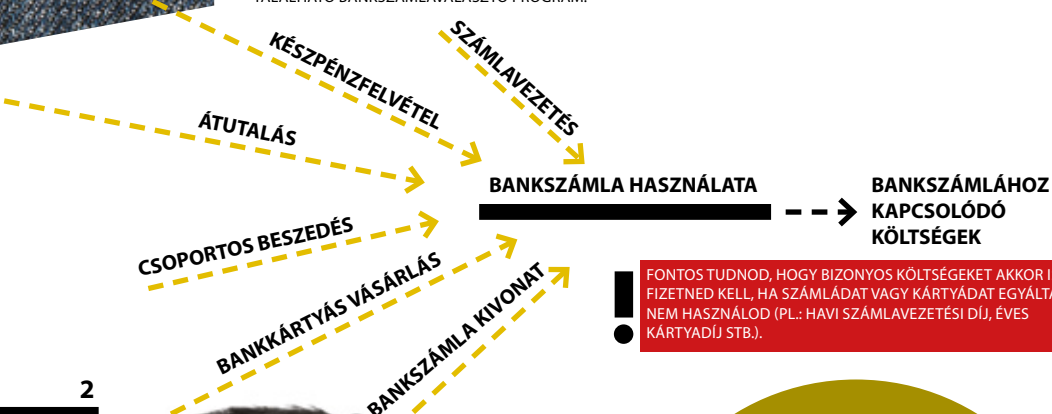
Rendszeres

Előzetesen felhatalmazást adni a bankodnak. (Egyszer!)

MIRE JÓ?

MILYEN GYAKORI FIZETÉSRE?

MIT KELL TENNED?

FONTOS TUDNOD, HOGY BIZONYOS KÖLTSÉGEKET AKKOR IS FIZETNED KELL, HA SZÁMLÁDAT VAGY KÁRTYÁDAT EGYÁLTALÁN NEM HASZNÁLOD (PL.: HAVI SZÁMLAVEZETÉSI DÍJ, ÉVES KÁRTYADÍJ STB.).

2

A bankszámlanyitást megelőzően érdemes utánanézned, hogy mely bank kínál a fiatalok igényeihez igazított, **kedvezőbb feltételek mellett igénybe vehető számlacsomagot**. További választási szempont lehet például a **fiókok nyitvatartási ideje és a bankjegykiadó automaták közelsége is**.

› Jogszába alapján legfeljebb havonta kétszer, összesen 150 ezer Ft-ig lehetőség van ingyenesen készpénzt felvenni egy választott bankszámláról. Ez a lehetőség nem automatikus, nyilatkozatban kell kérned a banktól.

› Fontos, hogy a megadott keretek között nem csak a számlavezető bankod bankjegykiadó automatáiból (ATM) történő készpénz felvétele ingyenes, hanem bármely Magyarországon található bankjegykiadó automatából történő készpénzfelvétel is.

› Ha azonban a kedvezményes felvételeken túl is veszel fel készpénzt, azért díjat kell fizetned! Ez bankonként eltérő, sőt ebben az esetben már attól is függhet, hogy a bank saját automatáját használod vagy más bankét, esetleg külföldön veszel fel készpénzt.

HA SIKERÜLT DÖNTENED

› Első alkalommal személyesen kell bemenned az **általad választott bank** valamelyik fiókjába, hogy a szükséges dokumentumokat (bankszámlaszerződést stb.) kitöltsd és aláírd.

› Számlanyitás során igazolnod kell a személyazonosságod, ezért vídd magaddal a **szükséges okmányokat!**

› A számlanyitás eredményeként kapsz egy **bankszámlaszámot**, ami azonosítja bankszámládat, és ezt minden számlaműveletnél pontosan fel kell tüntetned. Az ügyintéző rendszerint **alírást mintát** is kér tőled, amely biztosítja, hogy csak te vagy az általad meghatalmazottak rendelkezzenek a bankszámlád felett.

› Már a számlanyitás során célszerű jelezned, ha erről a számláról szeretnél a jogszabályban meghatározott összeghatáron belül ingyenesen készpénzt felvenni, ehhez egy nyilatkozatot kell kitöltened.

› Érdemes érdeklődnöd a számlád internetes elérésének lehetőségéről, mert az **internetbank** segítségével az interneten keresztül is biztonságosan ellenőrizheted számlaforgalmadat és megbízásokat is adhatsz.

› Minden bank működtet **24 óras telefonos ügyfélszolgálatot**, így telefonon keresztül is végezheted műveleteket vagy kérhetsz információt. Ehhez jegyezd fel bankod telefonos elérhetőségét!

A bankszámlákról bővebben az MNB honlapján, a fogyasztóvédelmi információk között olvashatsz.

MI A BANKKÁRTYA, ÉS MIRE HASZNÁLHATÓ?

3

A bankkártya a készpénzt helyettesíti, és segítségével elvégezhetesz egy sor műveletet banki nyitvatartási időn túl is. Ezen kívül információt kaphatsz a bankszámládról anélkül, hogy be kellene menned egy bankfiókba. Vásárolhatsz vele akkor is, ha nincs készpénz a zsebedben, fizethetsz online, egyes bankkártyákkal pedig hitelre is vásárolhatsz.

A BANKKÁRTYÁVAL VÉGEZHETŐ LEGGYAKORIBB MŰVELETEK A KÖVETKEZŐK:

- › vásárlás üzletekben és az interneten,
- › számlák kifizetése az interneten és a postán
- › készpénzfelvétel bankjegykiadó automatákból (ATM-ekből),
- › bankszámlaegyenleg lekérdezés,
- › mobiltelefon-feltöltés,
- › egyéb (pl. befizetés bankszámlára ATM-en keresztül)

! FONTOS TUDNOD, HOGY KÁRTYÁDAT CSAK AZOKBAN AZ ÜZLETEKKBEN, ILLETVE AZOKNÁL AZ AUTOMATÁKNÁL HASZNÁLHATOD, AHOV FELTÜNTETTÉK **UGYANAZT A LOGÓT**, AMELY A KÁRTYÁDON IS SZEREPEL.

FŐBB KÁRTYATÍPUSOK LOGÓ SZERINT:

BANKKÁRTYAIGÉNYLÉS ELŐTT

Amikor bankkártyát választasz, mindenképp tájékozódj, hogy használatához az egyes bankoknál milyen költségek kapcsolódnak! A belföldi bankkártyás vásárlás után a legtöbb bank nem számít fel díjat neked.

Fontos átgondolni, hogy bankkártyáddal a saját pénzedet, vagy inkább a banktól kölcsönvetett szeretnéd költeni. Hitelkártya használatát csak akkor érdemes mérlegelni, ha rendszeres jövedelmed van, és már kellő rutinra tettél szert pénzügyeid kezelésében.

AZ ALÁBBI TÁBLÁZAT ÖSSZEFOGLALJA A LEGGYAKORIBB KÁRTYATÍPUSOKKAL KAPCSOLATOS FŐ TUDNIVALÓKAT.

BETÉTI KÁRTYA		HITELKÁRTYA
Saját pénzedet.	< KINEK A PÉNZÉT KÖLTÖD? >	Hitelt veszel fel a banktól.
Maximum amennyi a számládon van.	< MENNYIT KÖLTHETSZ? >	A bank által megállapított hitelkereted erejéig.
A bank neked?.	< KI FIZETI A KAMATOT? >	Te a banknak, ha határidőn belül nem fizeted vissza a teljes tartozásod.

² Jelenleg a bankszámla után fizetett kamat jellemzően nulla.

- ! A BANK CSAK AKKOR NEM SZÁMÍT FEL KAMATOT, HA A MEGADOTT HATÁRIDŐN BELÜL A HITEL TELJES ÖSSZEGÉT ÉS AZ ÖSSZES DÍJAT VISSZAFIZETTED. A HITELKÁRTYA AZ EGYIK LEGDRÁGÁBB HITEL!
- HITELKÁRTYÁT KÉSZPÉNZFELVÉTELRE CSAK VÉGSZÜKSÉG ESETÉN HASZNÁLJ, MIVEL AZT A KÉSZPÉNZFELVÉTEL IDŐPONTJÁTÓL KEZDŐDŐEN MAGAS KAMAT TERHELI.

Manapság egyre több bank látja el bankkártyáit érintőkártyás technológiával, mely segítségével még kényelmesebben és gyorsabban fizethetsz az üzletekben. A vásárlás során jelezd a kereskedőnek, ha érintőkártyával szeretnél fizetni. Ötezer forint alatti vásárlás esetén a PIN kódot sem kell beütnöd a bolti terminálba. Az ilyen korszerű bankkártyát értékhatártól függetlenül nem kell kiadnod a kezedből, azt elég csak odaérinteni a fizetés során a terminálhoz. Így sokkal gyorsabban befejezheted a vásárlást, mintha készpénzt keresgélnél a pénztárcádban.

A bankkártyákról bővebben az MNB honlapján, a fogyasztóvédelmi információk között olvashatsz.

1

Bankkártyás műveletek során a kártyán tárolt adatok (pl.: név, kártyaszám, érvényesség stb.), valamint a PIN-kódod (titkos személyi azonosító számod) és/vagy az aláírásod segítségével kell azonosítanod magad.

2

Jegyezd meg (vagy tárold elérhető helyen) azt a telefonszámot, amelyen bankodnál kérheted kártyád letiltását, ha felmerül a gyanú, hogy az illetéktelen kezekbe került.

A PIN-kódot készpénzfelvétel esetén jellemzően az ATM-nél, vásárláskor pedig a pénztárakban elhelyezett elektronikus terminálon (POS terminál) kell beütnöd. Ez utóbbi esetben csak akkor, ha a pénztáros kéri. Amikor a PIN kódodat beütöd a terminálba, ügyelj arra, hogy senki se láthassa a kódodat! Internetes vásárlásnál soha nem kérik a PIN-kódot! Soha senkinek ne áruld el a PIN-kódodat sem szóban, sem írásban, sem telefonon, sem e-mailben! Sem a bankod, sem a rendőrség, sem más hatóság nem kérheti és nem is kéri ezt soha tőled! Óvakodj az „adathalászkodtól”!

3

A bankkártyádra, és a hozzá tartozó PIN-kódra ugyanúgy vigyázz, mint a pénztárcádra, hiszen ha megrongálódik, vagy illetéktelen kezekbe kerül, abból károd származhat!

4

NÉHÁNY HASZNOS TANÁCS A BIZTONSÁGOS BANKKÁRTYAHASZNÁLATHOZ

5

Tartsd a kártyát biztonságos helyen, óvd a fizikai sérülésektől!

A kártyát és a hozzá tartozó PIN-kódot ne tárold egymás mellett; ugyanis ha elveszíted, vagy ellopják tőled, szabadon hozzáférhetnek a bankszámládhoz. Ha bármelyik illetéktelen kezekbe kerül, azonnal jelentsd a bankodnak!

Fontos, hogy a bankkártya elvesztése, ellopása esetén azonnal értesítsd bankodat! Az értesítést követően a kártya jogosulatlan használatából eredő kár a bankodat terheli, de az értesítést megelőzően is maximum negyvenötezer forint lehet a károd. Minden kár téged terhel azonban, ha azt szándékosan okoztad, vagy megszegted a bankkal kötött szerződésedben foglaltakat!

8

Sok bank biztosít bankkártyád mellé ún. virtuális kártyát is, melynek használatával biztonságosan vásárolhatsz az interneten, anélkül, hogy a számládon lévő összes pénz hozzáférhető lenne.

6

7

MENNYI PÉNZEM IS VAN VALÓJÁBAN?

Fontos, hogy nyomon kövesd pénzügyeid alakulását, akár készpénz, akár bankszámla, bankkártya vagy az internet segítségével intézed azokat. Ebben segít a **bankszámlakivonat**, amelyet elektronikus úton vagy papíron minden hónapra vonatkozóan megkapsz bankodtól. Hasznos, mivel:

- tartalmazza egy adott időszak pénzmozgásait (befizetéseket, kifizetéseket), valamint ezek különbségét, az egyenleget;
- segítségével hiteles képet kaphatsz arról, hogy állsz anyagilag, ezért átnézésére érdemes időt szentelned.
- Ha rendszeresen használod bankkártyádat, célszerű a hónap végéig megőrizni a bizonylatokat, és összehasonlítani a számlakivonaton szereplő tételekkel. Ha ismeretlen eredetű műveletet találsz a bankszámlakivonaton, lépj kapcsolatba a bankoddal!

Ha az utólag kiküldött kivonatnál frissebb információt szeretnél, kérhetsz azonnali SMS-értesítést az egyes számlaműveletekről. Ennek általában külön költsége van. A mobilinfó-szolgáltatás előnye azonban, hogy már a pénztárnál ellenőrizheted, hogy valóban a vásárlásnak megfelelő összeget vonták-e le a számládról. Ezen felül rögtön értesülhetsz arról, ha valaki jogosulatlan műveletet hajt végre számládon, így rögtön intézkedni tudsz, hogy a bankod minél hamarabb tiltsa le a kártyádat, és vizsgálja ki az ügyet. Ezzel mentesülhetsz a további károktól.

Amennyiben internetbanki elérést is kértél, akkor bármikor ellenőrizheted számlaforgalmadat és egyenleget az internetbankon keresztül. Internetbanki jelszavaidra ugyanaz érvényes, mint a bankkártyád PIN-kódjára, azaz senkinek ne áruld el!

Internetbankod gyakran a számlavezető bankod mobilalkalmazásával is elérhető, így bárhol be tudsz lépni, hogy megnézd, mennyi pénzed van, vagy esetleg fizetést indíts. Számos alkalmazásban lehetőséged van arra is, hogy egyszerűen módosítsd a fizetésekre vonatkozó értékhatárokat, de akár a közelben lévő pénzkiaadó automatákra és kártyás fizetésre lehetőséget adó üzletekre is rákereshetsz.

5

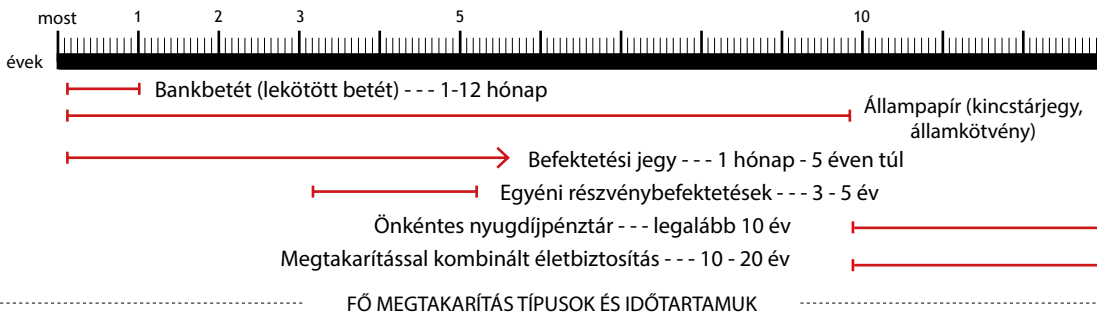

Megtakarítások

AMIKOR A PÉNZED EGY RÉSZÉRE
NINCS AZONNAL SZÜKSÉG

Ha körültekintően bánsz a pénzeddel, és rendszeresen félreteszel valamennyit, akkor bankszámládon a pénz fokozatosan gyarapodni fog. Mivel a bankszámlán tartott pénz látra szóló kamata általában nulla, érdemes körülnézned a különböző megtakarítási/befektetési lehetőségek között. Mindenekelőtt azt gondold végig, hogy milyen pénzügyi céljaid vannak (pl. utazás, továbbtanulás, saját autó vagy lakás stb.), és mennyi ideig tudod nélkülözni a pénzed. Ez az idő (megtakarítási idő) 1 hónaptól akár 10-20 évig terjedhet, és jó tudni, hogy ha a pénzed előbb akarod visszakapni, akkor kevesebb lehet a nyereséged, sőt bizonyos esetekben akár a teljes hozamot is elveszítheted.

Az alábbiakban összefoglaltuk a leggyakoribb megtakarítási és befektetési lehetőségek jellemző lekötési idejét, de természetesen a gyakorlatban ezektől eltérő futamidők is előfordulhatnak.

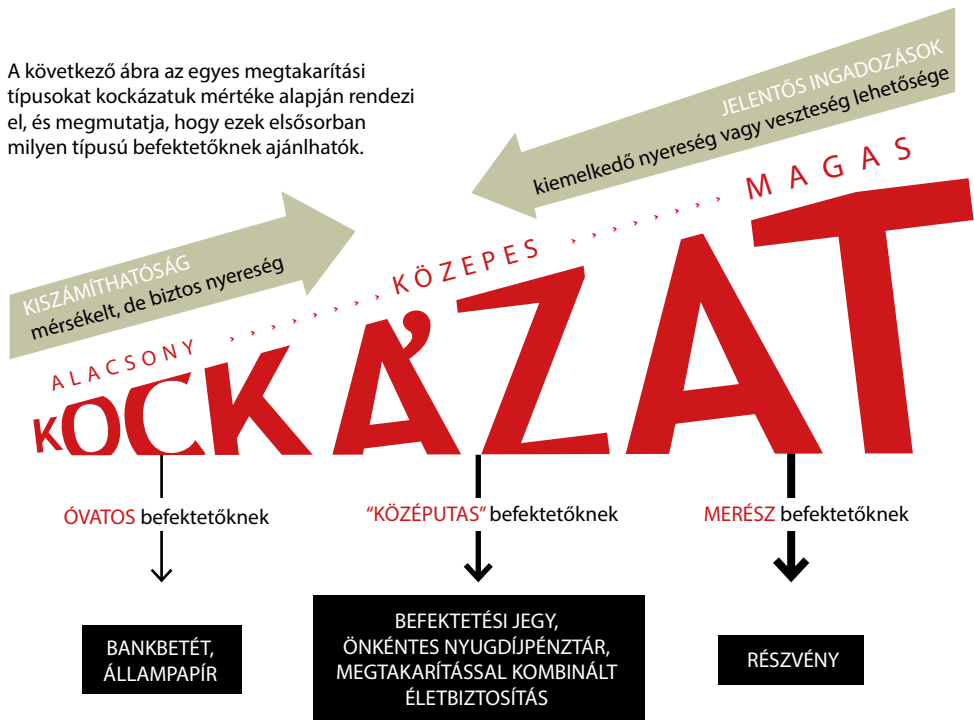

Értékpapírokban vagy lekötött betétben középtávra (3-5 év) elhelyezett megtakarításaid számára előnyös megoldást jelenthet a tartós befektetési számla (TBSZ). A TBSZ fontos előnye a hozzá kapcsolódó kamatadó mentesség/kedvezmény lehetősége. Igénybevételének részleteiről érdeklődj bankodnál! A TBSZ-ről további részleteket az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

Arról is döntened kell, hogy egy nagyobb hozam reményében mekkora kockázatot vagy hajlandó vállalni. Bizonyos megtakarítási típusok esetében (pl. bankbetétek, állampapírok stb.) lejáratkor a lekötött pénzed és az ígért kamatot is biztosan megkapod, míg más befektetéseknél – a vállalt kockázattól függően – a hozam lehet több is (de kevesebb is!), mint például a betéti kamat. Sőt, egyes kockázatos befektetéseknél szélsőséges esetben előfordulhat, hogy a befektetett pénzed egy részét (vagy akár egészét!) is elveszíted.

A következő ábra az egyes megtakarítási típusokat kockázatuk mértéke alapján rendezi el, és megmutatja, hogy ezek elsősorban milyen típusú befektetőknek ajánlhatók.

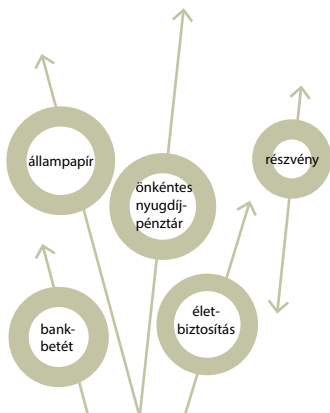

15

20

25

--- 3 hónap - 10 év

Az egyes befektetési lehetőségek közül egyszerre többet is kipróbálhatsz, de mindig gondold végig a fenti szempontokat, és kérj részletes tájékoztatást. A döntésnél vedd figyelembe, hogy az egyes befektetési formáknak költségek is van (pl. értékpapírszámla vezetésének díja, vételi és eladási jutalékok), ezért érdemes ezeket is összehasonlítani. Kisebb összegű befektetések esetén a felmerülő költségek aránya magas lehet. Kérdéseidre az egyes intézmények ügyfélszolgálati pontjain kaphatsz választ, de előzetesen tájékozódhatsz az interneten is. A megtakarításokról és a befektetésekről további információt találhatsz az MNB oldalain is. A megfelelő termék kiválasztásában segíthet az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között található Betét- és megtakarítási program.

Hitelek - PÉNZT KÖLCSÖNBE?

Céljaid eléréséhez legtöbbször pénzre is szükség van, ráadásul gyakran többre, mint amennyit havi zsebpénzed vagy korábbi megtakarításaid megengednek. Felnőttként, **ha már van rendszeres jövedelmed**, kivételes esetekben (pl. lakásvásárlás) a bankok által kínált hitelekről is érdemes tájékozódnod, ám ilyenkor mindig tartsd észben, hogy ezek a szolgáltatások különösen nagy odafigyelést és felelősséget kívánnak Tőled! A banki kölcsön sokszor hosszú időre, jelentősen megterheli az igénylő költségvetését, ezért célszerű kizárólag a legszükségesebb esetekben, alapos pénzügyi terv elkészítése után élni a lehetőséggel.

HITEL FELVÉTELEKOR

- hamarabb költöd el a pénzed, mint ahogy azt összegyűjtötted volna, azaz több pénzzel fogsz rendelkezni a jelenben. A bank a hitelért kamatot kér, ez az ára ugyanis annak, hogy azonnal pénzt bocsát rendelkezésedre.
- a felvett összeget a jövőben, legtöbbször részletekben kell visszafizetned, ezért a jövőbeni jövedelmed egy részéről le kell mondanod, hiszen azt a törlesztések kifizetésére fordítod.
- előzetesen érdemes végiggondolnod, hogy tudnál-e előtakarékoskodni, és a vásárlást későbbi időpontra halasztani, mert akkor legalább a kiadások egy részét saját pénzedből tudnád fedezni, és így kevesebb banki költséget kellene fizetned.

MENNYIBE KERÜL A HITEL?

A hitel ára a kamat, de ez csak egy tétel a hitelfelvételkor felmerülő számos költség közül. Várhatóan számolnod kell kezelési költséggel és egyéb díjakkal is (pl. hitelbírálati díj, folyósítási jutalék stb.). A hitelt terhelő, egy évre számított költséget és kamatot a **Teljes Hiteldíj Mutató** – ismertebb nevén THM – tartalmazza, százalékos formában⁴. Ha az egyes banki ajánlatokat szeretnéd összehasonlítani, érdemes a THM-eket megnézni, hiszen ez árulja el, hogy összesen mennyit fizetsz egy év alatt az adott hitelért a banknak. A hitelfelvételt megelőzően gondold át, hogy a jövőben biztosan lesz-e annyi bevételed, hogy abból a hétköznapi kiadások (élelmiszer, rezszi, ruha, szórakozás stb.) mellett is fizetni tudod majd a havi törlesztőrészleteket. A hitelajánlatok összehasonlításában segítségére lehet az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között található Hitel- és lízingtermék választó program.

⁴ Előfordulhat, hogy a felvett hitelhez kapcsolódóan olyan költségeket is meg kell fizetned, amelyeket a THM nem foglal magában. Ilyen például a lakáshitelhez kapcsolódó közjegyzői díj. Mielőtt hitelt veszel fel, minden esetben kérdezz rá a THM-ben nem jelölt, esetleges plusz költségek mértékére.

MEDDIG NYÚJTÓZKODHATSZ?

Ha szeretnéd kiszámolni, hogy mekkora összeg törlesztését tudnád biztosan vállalni, érdemes a saját költségvetésedet elkészíteni. Ehhez írd össze havi bevételeidet és kiadásaidat az alábbiak szerint:

BEVÉTELEK
+
KIADÁSOK

fizetés, családtámogatás,
különmunka, hozam, jutalom stb.

lakásfenntartással és háztartással
kapcsolatos költségek, lakbé,
közlekedés, élelmiszer, szabadidő,
időszakos, rendkívüli kiadások stb.

=

EGYENLEG

MILYEN FŐBB HITELFAJTÁK LÉTEZNEK?

Bizonyos hiteleket csak az adott célra lehet igénybe venni: ilyenek az áruhitelek (áruvásárlás), gépjárműhitelek (gépjárművásárlás), és a lakáshitelek (lakásvásárlás és –felújítás).

A hitelek másik csoportja **szabadon felhasználható**, azaz nincs előre rögzítve, hogy azt milyen célra kell elkölteni. Ide tartoznak a szabad felhasználású jelzáloghitelek, a személyi és folyószámla hitelek, valamint a hitelkártya.

A hitelfelvételhez **minden esetben havi rendszeres jövedelem igazolása**, valamint általában **valamennyi önerő** (saját megtakarítás) is szükséges. A hitelre vásárolt lakás, autó egyben **a hitel fedezetét** is képezi, de e mellett **további biztosítékokat is kérhet a bank** (pl.: kezes, adóstárs, biztosítás kötelező megkötése stb.).

ADÓSSÁGFÉK SZABÁLY

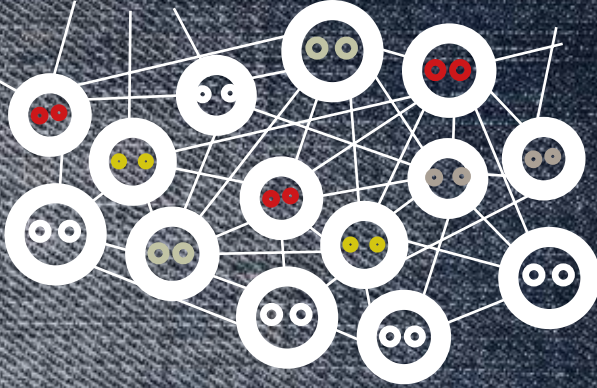
A túlzott eladósodás elkerülése érdekében a hitelnyújtó – sok egyéb mellett – a következő fontos, jogszabályban előírt mutatókat is vizsgálja:

Minden hitelfelvétel előtt megvizsgálják a hitelt igénylő **rendszeres, igazolt, nettó jövedelmét**, és jogszabály alapján **ahhoz igazítják a maximálisan vállalható törlesztési terheket**, megóvva ezzel a hitelfelvetőt a túlzott eladósodástól. (Jövedelemarányos törlesztőtörlesztet mutató – JTM).

A hitelfedezeti mutatóra vonatkozó előírás (HFM) a fedezett hiteleknél (pl. jelzáloghitelek, gépjárműhitelek) **a fedezetek értékének arányában korlátozza a felvehető hitelek nagyságát**.

A két oldal összevetése alapján egyértelműen látni fogod, hogy egy hónapban mennyivel költöttél kevesebbet (vagy többet!) az adott havi jövedelmednél. Fontos, hogy ne az eredményként kapott többlet teljes egészét tekintsd a hitel törlesztésére fordítható összegnek, mivel bármikor előfordulhatnak váratlan többletkiadások. **Érdemes legalább 10%-ot biztonsági tartalékként kezelni.** A bevételeid és kiadásaid összevetéséhez használhatod a **Pénziránytű Alapítvány ingyenesen letölthető mobilalkalmazását!**

DIÁKHITEL – LEHETŐSÉG MINDEN HALLGATÓNAK

Szeretnél a felsőoktatásban továbbtanulni? Hajrá! Már most érdemes azonban arra is gondolnod, hogy a versenyképes tudás és a diploma megszerzése komoly anyagi terhet is jelent. Ennek enyhítésében segíthet a Diákhitel.

10

TUDDAD, HOGY...

- > közel 370 ezer hallgató vett már fel Diákhitelt a 2001. évi indulás óta, harmaduk már visszafizette a hitelt és a maradék 98%-uk is megbízhatóan törleszt?
- > a klasszikus **szabad felhasználású Diákhitel1** mellett **választhatod a kizárólag képzési költségekre fordítható, kötött felhasználású Diákhitel2-t** is?
- > speciális, a banki hitelektől alapvetően eltérő kölcsönformáról van szó, amelyet **csak a tanulmányaid befejezése után** kell elkezdened törleszteni?
- > a Diákhitel **kamatai** az összes forintban nyújtott hazai hitel között **a legalacsonyabbak közé tartoznak?**

365.000
HALLGATÓ

121.600
VÉGTÖRLESZTÉS

98%
MEGBÍZHATÓ TÖRLESZTŐ

Érdemes megismerned és mérlegelned a lehetőségeket, mert ez akár a továbbtanulással kapcsolatos döntéseidet is befolyásolhatja! Részletes és aktuális információkat a www.diakhitel.hu oldalon találsz.

DIÁKHITEL1

A szabad felhasználású Diákhitel1-et az állami ösztöndíjas, valamint az önköltséges képzésre felvételt nyert hallgatók egyaránt igényelhetik.

A hitelhez bárki hozzájuthat, aki felsőoktatási intézmény bejelentkezett/beiratkozott hallgatója, és 40 évnél nem idősebb.

A kölcsön összegét bármire elköltethed, amire szükséged van, te döntesz a hitelcélról.

Maximum havi 50 ezer Ft-ot igényelhetsz egy adott szemeszterben (5 hónapra 250 ezer Ft-ot). A pénzt havi folyósításban vagy szemeszterenként egy összegben is megkaphatod. Diákhitelt akár egyetlen tanulmányi félévre is felvehetsz.

A törlesztést a tanulmányaid befejezése után kell elkezdened, legkésőbb azonban 40 éves korodban.

A törlesztésnél alapelv, hogy a hitel visszafizetése ne jelentsen aránytalanul nagy terhet, és így biztonságosan teljesíthető legyen.

Mivel a havi törlesztőrészlet nagysága a jövedelmedhez igazodik (annak 6%-a), a hitel futamideje – vagyis a visszafizetés időtartama – nincs előre rögzítve.

DIÁKHITEL2

Az ún. kötött felhasználású Diákhitel2-t kizárólag önköltséges képzésben tanuló hallgató veheti fel.

A hitelhez hozzájuthat, aki felsőoktatási intézmény bejelentkezett/beiratkozott hallgatója és 40 évnél nem idősebb.

Az igényelhető hitelösszegnek nincs felső korlátja, annyi kölcsönösszeget igényelhetsz, ami ténylegesen fedezi a képzés önköltségének összegét.

Az igényelt hitelt a Diákhitel Központ közvetlenül az egyetemed/főiskolád számára utalja, így biztosítva, hogy csak a képzés díja legyen kiegyenlíthető belőle.

A kötött felhasználású Diákhitelnél kivételesen kedvező állami kamattámogatás jár, így a kamat rád eső része fix 2%.

A törlesztést a tanulmányaid befejezése után kell elkezdened, legkésőbb azonban 40 éves korodban.

Mivel a havi törlesztőrészlet nagysága a jövedelmedhez igazodik (a felvett hitel összegétől függően jövedelmed 4-11% között mozog), a hitel futamideje – vagyis a visszafizetés időtartama – nincs előre rögzítve.

Mind a szabad, mind a kötött felhasználású Diákhitel igénylése rendkívül egyszerű. Az igénylést az egyetemek és főiskolák elektronikus tanulmányi rendszereinek hallgatói felületéről (ETR/Neptun) célszerű elindítanod, így az adatlap helyben, a felsőoktatási intézmény Tanulmányi Osztályán kinyomtatható és le is adható. A nyomtatvány kitöltésére a Diákhitel internetes hitelügyintézési felületén, a Diákhitel Direkten (www.diaikhitelirekt.hu) is van lehetőség. Az így elkészült adatlapot kinyomtatva a felsőoktatási intézményekben, a Diákhitel Központ Személyes Ügyfélszolgálatain, vagy a Diákhitel Központtal együttműködő pénzintézetekben, takarékszövetkezetekben, postahivatalokban tudod leadni.

Érdemes Diákhitel Direkt szerződést is kötnöd, hiszen ezen az online ügyintézési felületen bármikor lekérdezheted egyenlegedet, ellenőrizheted annak alakulását, befizetéseid beérkezését. Megváltoztathatod meghatározott személyes és tanulmányi adataidat, és láthatod a számodra küldött értesítőket, tájékoztatókat, leveleket.

MIHEZ KEZDJ, HA BÁRMILYEN HITELED KAPCSÁN TÖRLESZTÉSI GONDJAID ADÓDNAK?

Még ha egy hitel felvételét megelőzően körültekintően jártál is el, akkor is adódhatnak olyan élethelyzetek (pl.: munkahely elvesztése, hosszabb betegség stb.), amikor a törlesztés nehézségekbe ütközhet. Ha ilyen helyzettel találod szembe magad:

Ne folytasd struccpolitikát, ne hagyd bontatlanul a bank leveleit! Fizetési kötelezettséged semmibevétele rossz taktika, mivel ettől adósságod biztosan nem fog eltűnni.

Tarts folyamatos kapcsolatot a bankoddal, és bátran kérj tanácsot! Tapasztalni fogod, hogy készek tárgyalni veled a kialakult problémáról, és igyekeznek segíteni egy olyan pénzügyi terv kidolgozásában, amely lehetővé teszi adósságaid törlesztését.

Adósságaid időben történő törlesztésére azért is érdemes odafigyelned, mert ha bármely hiteled esetében a mindenkori minimálbér összegét elérő, 90 napnál hosszabb ideig fennálló késedelmes tartozást halmozol fel, bekerülsz a Központi Hitelinformációs Rendszer (KHR)⁵ nyilvántartásába, ami viszont a későbbiekben már kedvezőtlenül befolyásolhatja a hitelhez jutási esélyeidet.

Korábban a lakossági ügyfelek adatai kizárólag az említett késedelem vagy bizonyos visszaélések esetén jelentek meg a KHR-ben. Jelenleg minden lakossági hitelszerződés törvényben rögzített adatai bekerülnek a rendszerbe, ami egyrészt átláthatóbbá teszi a hitelek nyújtását, másrészt bizonyos előnyöket is biztosíthat a pontosan törlesztő adósoknak újabb hitel felvételekor.

⁵ Korábbi, közismert nevén BAR-lista

Biztosítások

SEGÍTSÉG NEHÉZ HELYZETEKBEN

Biztosan hallottál már olyan esetekről, amikor valaki külföldi utazása során kórházba került, gépkocsija egy balesetben összetört, ami nehéz anyagi helyzetbe sodorta az érintetteket. Mivel hasonló esetek sajnos bárkivel előfordulhatnak, érdemes röviden megismerkedni az ilyenkor segítséget nyújtó biztosításokkal.

13

MI A BIZTOSÍTÁS?

A BIZTOSÍTÁSOK KÖZÖS JELLEMZŐJE, HOGY:

› valamilyen jövőbeni váratlan vagy előre kalkulálható, jelentős anyagi következményekkel járó eseményre való felkészülést tesznek lehetővé, meghatározott, kisebb összegek előzetes befizetésével;

› ha olyan káresemény következik be, amelyre érvényes biztosításunk van, akkor a biztosító a szerződésben szereplő feltételek szerint fizet nekünk a károk megtérítésére, illetve mérséklésére.

A biztosítások jellegük szerint többfélék lehetnek: életbiztosítások, valamint vagyon- és felelősségbiztosítások. Az alábbiakban csak azokkal foglalkozunk, amelyekre már a közeljövőben szükséged lehet. Ezek az **utasbiztosítások és a gépjármű-biztosítások.**

Utazni, világot látni jó dolog! Rengeteg új élménnyel, ismerettel gazdagodhatsz, tanácsos azonban felkészülni az esetleges kellemetlenségekre is. Az utasbiztosítás célja, hogy baj esetén -- többek között:

- külföldről **segítséget kérhess**, ha megbetegszel,
- baleset ér vagy poggyászatod, értéktárgyaidat ellopják, megkárosítják;
- **fedezze** a sürgős egészségügyi ellátásod költségeit;
- **megtérítse** az idő előtti hazautazással járó költségeidet;
- egyéb, az utazással összefüggő anyagi károdat egy bizonyos összeghatárig megtérítse.

Az utasbiztosítás megkötése előtt gondold végig, mennyi időre, hová és milyen céllal utazol, mivel az utazással járó kockázat és a biztosítás díja is ettől függ.

UTASBIZTOSÍTÁS

HOVÁ / MILYEN CÉLLAL UTAZOL?

LEHETSÉGES KOCKÁZATOK

MILYEN BIZTOSÍTÁS AJÁNLOTT?

EU- országba turistaként	Nincs különleges kockázat	Az Európai Egészségbiztosítási kártya is elég lehet (esetleg poggyász- és balesetbiztosítással kiegészítve). Feltétlenül nézz utána, hogy a célszországban a kártya milyen szolgáltatásokra terjed ki! www.oep.hu
Extrém sportok	Fokozott baleset-, sérülésveszély, nagy értékű felszerelések megromlódása	Speciális biztosítás, amelyik drágább, de célirányos biztonságot nyújt
Veszélyes helyek (betegségek, vadállatok) Olyan területek, ahol az egészségügyi ellátás költsége jelentős (USA)	Megbetegedés, sérülés veszélye, értéktárgyak eltűnése. Az orvosi ellátás költsége a hazai többszöröse	Speciális biztosítások, illetve kiegészítő szolgáltatások pótdíjfizetés mellett
Különösen veszélyes területek (zavargások, háború, terrorveszély)	Fokozott veszély	Nem köthető utasbiztosítás

Az utasbiztosítás része lehet a **poggyászbiztosítás** is, ami azt jelenti, hogy a biztosító bizonyos összeghatárig vállalja a csomagodat ért károk (lopás, repülőgépes utazás esetén csomagod késése/elkeveredése) megtérítését is.

Az első autó megvásárlása minden bizonnyal emlékezetes marad számodra. Az üzemeltetés költségein (benzin, szerviz stb.) felül azonban számolnod kell olyan rendszeres kiadásokkal is, amelyek a biztosításokkal kapcsolatban merülnek fel. A gépjármű-biztosítások két fő típusa a **kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás (KGFB)** és a **gépjármű saját kár (CASCO)** biztosítás.

GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS

CASCO-BIZTOSÍTÁS

KÖTELEZŐ-E KÖTNÖD?

IGEN, a biztosítás megkötése és folyamatos díjfizetéssel érvényben tartása minden gépjármű üzemeltetőjére kötelező.

Megkötése NEM kötelező.

MI A BIZTOSÍTÁS CÉLJA?

Más járművekben és a közlekedésben részt vevő személyek testi épségében általad okozott károk kiegyenlítése.

Saját járművedben általad, vagy mások által okozott károk kiegyenlítése, beleértve az elemi károkat (tűz, jégverés, vihar) és lopáskárt is.

MITŐL FÜGG A FIZETENDŐ DÍJ MÉRTÉKE?

A bonus-malus rendszer szerinti, a korábbi kártörténeted alapján megállapított besorolástól

Gépjárműved átlagárától, kárelőzményétől, műszaki állapotától, az általad vállalt önrész mértékétől⁶, a korábbi káresemények gyakoriságától

⁶ Ha magasabb önrészt vállalasz, a fizetendő biztosítási díj kevesebb, baleset esetén viszont a gépjármű javítási költségeinek rád jutó hányada jelentősebb lesz.

Valamint mindkét típus esetében

Járműved jellemzőitől (pl.: típus, teljesítmény)

A díjfizetés jellegétől (havi, negyedéves)

Életkorodtól, állandó lakóhelyed területi elhelyezkedésétől (falu, nagyváros) stb.

Ugyanannak a gépkocsinak a biztosítási díja akár **jelentős mértékben különbözhet az egyes biztosítóknál** a figyelembe vett kockázati tényezők eltérő értékelése miatt.

A biztosítók általában nem kötnék önrész nélküli CASCO-biztosítást, azaz a keletkező kár anyagi terheit az önrész mértékéig akkor is Neked kell állnod, ha van CASCO-d.

ERRE FIGYELJ!

- Ha érvényes felelősségbiztosítás nélkül gépjárművel kárt okozol, nemcsak szabálytalanul veszel részt a közúti forgalomban, de a felmerült költségek teljes mértékben téged terhelnek.
- A biztosítók a balesetmentesen közlekedő autósokat díjkedvezményrel jutalmazzák, míg a károkozást annak gyakorisága alapján pótdíjjal büntetik. („bonus-malus rendszer”).
- A gépjármű-felelősségbiztosítás érvényességét közúti ellenőrzés során a rendőrség ellenőrizheti, hiánya esetén büntetést szab ki.
- Biztosító váltására éves gyakorisággal van lehetőség. A biztosítási szerződésed éves fordulónapjának közeledtével érdemes áttekinteni a biztosítók aktuális ajánlatait.
- Bár a Magyarországon megkötött gépjármű-felelősségbiztosítás Európa legtöbb országára is érvényes, külföldi autós utazásod előtt célszerű tájékozódnod biztosításod érvényességéről. Minden biztosító ingyenesen állít ki „Zöldkártyát”, ami ezt igazolja külföldi utazás esetén.

Gépjármű biztosítási szerződés bármelyik -- ilyen üzletággal foglalkozó -- biztosítónál megköthető. A díj fizetésére, módjára és gyakoriságára többféle lehetőség közül választhatsz. Mindig ügyelj azonban a biztosítási díjak pontos fizetésére, mivel **60 napot meghaladó késés esetén a biztosítási szerződés automatikusan megszűnik**, és ráadásul a biztosításnál jóval drágább fedezetlenségi díjat kell fizetned.

HOGYAN KÖTHETSZ BIZTOSÍTÁST?

A szerződés megkötése előtt alaposan tájékozódj a biztosítók által nyújtott szolgáltatásokról, valamint azok feltételeiről. Részletes információkat a biztosítók internetes honlapján, valamint ügyfél-tájékoztató kiadványaikban találsz. Érdekes több ajánlatot is összehasonlítani és megfontolni.

A számodra legkedvezőbb biztosítási lehetőség kiválasztásában segíthetnek az MNB, illetve a Magyar Biztosítók Szövetségének honlapján (www.mabisz.hu) található információk. Ha felmerült kérdéseidre ezeken a helyeken nem találsz egyértelmű választ, lehetőség van személyes kapcsolatfelvételen is a biztosítók ügyfélszolgálati irodáiban, illetve egyes utazási irodákban.

Amire minden pénzügyi döntésnél érdemes odafigyelned...

ÖSSZEGZÉSKÉNT FOGADJ MEG NÉHÁNY **EGYSZERŰ, DE FONTOS JÓ TANÁCSOT**, MIELŐTT BÁRMILYEN PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VESZEL:

TÁJÉKOZÓDJ!

SZÁMOLJ!

HASONLÍTSD ÖSSZE AZ AJÁNLATOKAT!

FONTOLD MEG A MEGSZERZETT INFORMÁCIÓKAT!

VÁLASSZ TUDATOSAN!

VÁLTOZTASS, HA NEM VAGY ELÉGEDETT!

Ne feledd, a döntés mindig a Te kezében van! Ha nem akarsz, nem kell elfogadnod sem a munkahelyed, sem az ismerőseid által javasolt bankot, biztosítót. Csak rajtad múlik, hol nyitsz számlát, milyen bankkártyát választasz stb. Ahhoz viszont, hogy jól dönts, fontos, hogy független forrásokból tájékozódj, hogy össze tud hasonlítani az ajánlatokat. Ennek a kiadványnak az a célja, hogy megismertesse veled az alapvető fogalmakat, felhívja a figyelmed az előnyökre és a veszélyekre egyaránt. Érdekes eltenni, biztosan jól jön, ha egyszer döntési helyzetbe kerülsz.

A LEGFONTOSABB FÜGGETLEN INFORMÁCIÓFORRÁSOK

→ Diákhitel Központ (DK)
www.diakhitel.hu

→ Gazdasági Versenyhivatal (GVH)
www.gvh.hu

→ Magyar Nemzeti Bank (MNB)
www.mnb.hu
www.mnb.hu/fogyasztovedelem
www.mnb.hu/felugyelet

→ Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM)
www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium
Pénziránytű Alapítvány
www.penziranytu.hu

Ha további kérdésed merül fel, vagy csak szeretnél
többet tudni a pénzügyekről, a Pénziránytű Alapítványt,
illetve az MNB-t a [Facebook](#)-on is megtalálsz.

PÉNZIRÁNYTŰ

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Pénziránytű Alapítvány ezúton is megköszöni azon intézmények és szakértők közreműködését, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy ez a kiadvány létrejöjjön.

www.mnb.hu

DIÁKHITEL

Kiadja: Pénziránytű Alapítvány
1054 Budapest, Szabadság tér 8–9.
Készítették: Az MNB munkatársai
A kézirat lezárásának időpontja: 2016. január 31.